

ЦОН НЕЗБИТ УНИВЕРЗИТЕТ
ФАКУЛТЕТ ЗА
МЕНАѢМЕНТ
ЗАЈЕЧАР

ФАКУЛТЕТ
ЗА МЕНАѢМЕНТ
02 Број 612-003-650
Датум 12.05.2016
Парк шума Краљевица 66
ЗАЈЕЧАР

ЗАВРШНИ РАД НА СТУДИЈАМА ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

(навести: ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА ИЛИ УМЕТНИЧКИ ПРОЈЕКАТ)

На основу одлуке Сената Универзитета од 25.04.2016, пошто смо проучили урађену ДОКТОРСКУ ДИСЕРТАЦИЈУ под називом:

(навести: ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА ИЛИ УМЕТНИЧКИ ПРОЈЕКАТ)

МЕНАѢМЕНТ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА НА ПРИМЕРУ СПОРТА У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

кандидата: мр Дубравка Марића подносимо следећи:
(звање, име и презиме кандидата)

РЕФЕРАТ

1. Основни подаци о кандидату, докторској дисертацији/ уметничком пројекту (Елементарни подаци о кандидату, наслову рада, обиму и библиографским подацима)

Образовање:

Средње образовање: Средња Економска школа у Сомбору 1995-1999.

Високо образовање: Војна Академија-Одсек логистике Београд 1999-2004.

2010. Одбранио магистарски рад на Економском факултету у Суботици, Универзитета Нови Сад, на тему: Мерење перформанси коришћења војних туристичких установа на територији Републике Србије

Професионална каријера:

(1) Војна: 2004 – 2016. командне и стручне дужности из области логистике, односа са јавношћу, људских ресурса и цивилно-војне сарадње; (у наставном центру и центру за обуку у Сомбору),

- Полазник више курсева и семинара по темама цивилно-војне сарадње и односа са јавношћу у организацији Генералштаба Војске Србије, Уједињених нација, страних армија, НАТО, међу којима су значајнији:

- NORDCAPS BAL CIMIC Course 2008/1, held at Peacekeeping operations Centre Belgrade,

- NATO Tactical CIMIC Course 2008 held in Kilkis-Greece,

- NORDCAPS BALUNCOE Course 2009 held at Peacekeeping operations Centre Belgrade,

- Regional Inter-Agency Planning Seminar 2009 held at Peace Support Operations training Centre Bosnia and Herzegovina,

- Balkan Staff Officers Course BALSOC 2010 held at Peacekeeping operations Centre Belgrade,

- Курс цивилно-војне сарадње 2010. године.

(2) Спортска

2002 - 2016. Такмичар, освајач, учесник, тренер, организатор, Шеф мисије на преко 20

највећих спортских војних и цивилних манифестација у земљи и свету.

Успешно се такмичио, тренирао и водио екипу војног пентатлона Војске Србије на свим значајним домаћим и светским такмичењима где је достојно репрезентовао Војску Србије и Републику Србију, за шта је 2013. године одликован орденом „Сребрне звезде“ од Међународног савета за војне спортове (CISM). Носилац виших звања цудоа, аикидоа, бразилске циуице, стрељачки судија.

Област научног интересовања су му менаџмент одрживог развоја, војни спорт, цивилно-војна сарадња и односи и војне туристичке организације.

Научна активност:

У досадашњем научном раду објавио је више научних и стручних радова, и то:

1. Марић, Б.; Марић, Д. (2013). Ефекти примене допунског програма физичког вежбања у основној обуци војника. У *III Међународна конференција „Спортске науке и здравље“*, Бања Лука: Паневропски Универзитет Апеирон, ISBN 978-99955-91-1-9, UDK: 612, стр. 409-415.
2. Марић, Д.; Марић, Б. (2014). Систем логистичког менаџмента спортског такмичења. У *I Међународна конференција „Менаџмент безбедности спортских такмичења“*, Београд: Факултет за спорт, Универзитет Унион- Никола Тесла, ISBN 978-86-6385-000-2, COBISS.SR-ID 208618508, стр. 237-242.
3. Марић, Д.; Чегар, Г.; Марић, Б. (2014). Менаџмент великог спортског догађаја са ограниченим ресурсима. У *X Међународна конференција „Изазови савременог менаџмента у спорту“*, Београд: Факултет за менаџмент у спорту, Универзитет Алфа, ISBN 978-86-83237-99-9, COBISS.SR-ID 215470348, стр. 174-182.
4. Марић, Б.; Марић, Д. (2014). Родна равноправност и ефекат физичке обуке кандидата за професионалне војнике Војске Србије. У *II Међународна научна конференција „Спорт, здравље, животна средина“*, Београд: Факултет за спорт, Универзитет Унион-Никола Тесла, ISBN 978-86-6385-003-3, COBISS.SR-ID 216276492, стр. 19-24.
5. Марић, Д.; Марић, Б. (1-2016). *Менаџмент одрживости спорта у Војсци*, Београд: Војно дело, ISSN 0042-8426, UDK 355/359, стр. 234-251.
6. Марић, Б.; Марић, Д., (2014). Родна равноправност кроз ефекат физичке обуке у основној обуци војника. У *I Међународна научна конференција „Жене у спорту“*, Београд: Факултет за спорт, Универзитет Унион-Никола Тесла, ISBN 978-86-6385-007-1, стр. 14-18.
7. Марић, Д.; Марић, Б. (2015). Управљање људским ресурсима у кризним временима. У *IV Међународна конференција „Летита 2015“*, Vol. 2 Београд: Факултет за стратешки и оперативни менаџмент, Универзитет Унион-Никола Тесла, ISBN 978-86-87333-50-5, стр. 256-267.
8. Јефтић, З.; Марић, Д.; Марић, Б. (2016). Подизање нивоа цивилно-војне сарадње кроз спорт. У *VIII Међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“*, Бања Лука, Зборник радова, ISBN 978-99955-619-6-3 COBISS.RS-ID 5846808, стр. 209-217.
9. Марић, Д.; Паунковић, Ј.; Марић, Б.; Бошковић, Б.; Јефтић, З. (2016). *Одрживост спорта у Војсци Србије*, Београд: ECOLOGICA Vol 23, No 83, ISSN 0354-3285,

COBISS.SR – ID 80263175, UDK 502.7, (у штампи).

10. Марић, Д.; Паунковић, Ј.; Марић, Б.; Јефтић, З.; Бошковић, Б. Менаџмент одрживог развоја на примеру цивилно-војне сарадње кроз спорт. Необјављен рад.

Кандидат је урадио докторску дисертацију под насловом: МЕНАЏМЕНТ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА НА ПРИМЕРУ СПОРТА У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ, обима 195 стране текста, у складу са стандардима за израду докторских дисертација.

2. Предмет и циљ докторске дисертације/уметничког пројекта

2.1. Предмет докторске дисертације

Предмет истраживања у овој докторској дисертацији је *менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије*. Истраживање указује на потребу управљања спортом у Војсци кроз призму одрживог развоја као неопходан процес синергетског деловања. Управљати спортом у Војсци Србије са једног вишег нивоа као што је менаџмент одрживог развоја, значи изградњу и одржавање мира за шта је неопходно поверење између цивилног становништва и војних снага, а све у функцији развоја земље.

Значајан сегмент предмета докторске дисертације је одрживи развој као циљно оријентисан, дугорочан, непрекидан, свеобухватан и синергетски процес који утиче на све аспекте живота (економски, социјални, еколошки, културолошки и институционални) на свим нивоима. Подразумева израду модела који на квалитетан начин задовољава друштвено-економске потребе и интересе грађана, а истовремено уклања или знатно смањује утицаје који прете или штете културолошким разликама, животној средини и природним ресурсима.

Посебан сегмент предмета истраживања у овој докторској дисертацији представљало је идентификовање специфичности спорта кроз цивилно-војну сарадњу, доприноса чланству CISM и предлагање модела менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци. Такав приступ омогућио је нумеричко исказивање скорова, олакшао статистичку обраду и податке учинио интерпретабилнијим.

Важан сегмент предмета у докторској дисертацији представља испитивање које је спроведено за време одржавања и након реализације три кључна догађаја:

- 1) у току 25. Летње Универзијаде у Београду 2009. године, када је обухваћена домаћа организациона, извршна и волонтерска цивилна и војна структура;
- 2) током одржавања CISM 55. Светског војног првенства у кросу у Апатину 2013. године, када је обухваћена страна и домаћа такмичарска, тренерска и руководећа спортска војна и цивилна структура, и
- 3) за време одржавања 7. CISM фудсал купа за мир у Сомбору 2015. године, када је обухваћена управљачка и извршна структура CISM и организациона, такмичарска и тренерска војна и цивилна структура.

Укупно гледајући, испитивањем је обухваћено 226 лица.

Просторно, предмет истраживања обухватао је територију Републике Србије и учеснике спортских такмичења (војна и цивилна лица) из различитих земаља који су учествовали на такмичењима у Републици Србији (Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Македонија, Италија, Аустрија, Бразил, Ангола, Црна Гора, Холандија,

Немачка, Грчка).

Временски, предмет истраживања је тежишно обухватио период од 2009. до 2015. године.

Претходна разматрања предмета истраживања указују на сложеност и ширину истраживања, што га чини мултидисциплинарним, јер у себи садржи питања која се тичу разних научних области, почев од менаџмента одрживог развоја, социологије, економије, војних наука, наука о спорту, све до научних дисциплина попут спортског менаџмента и менаџмента спортских догађаја.

Менаџмент одрживог развоја представља један од важних елемената у формирању и одржавању мирног амбијента и развоју друштва, како на унутрашњем тако и на међународном плану, због чега се у претконфликтним или постконфликтним подручјима кроз цивилно-војну сарадњу спроводе тзв. операције подршке миру. Таква сарадња је у функцији стабилизације државе, а подразумева и могућност укључивања и међународних снага које у координацији с другим међународним владиним и невладиним актерима настоје да реше низ изазова с којима се суочавају државе и становништво на плану одрживог развоја.

2.2. Циљеви докторске дисертације

2.2.1. Научни циљеви докторске дисертације

Научни циљеви истраживања у докторској дисертацији били су да се изврши *научна дескрипција* (описивање), *класификација*, *типологизација* и *научна експланација* (објашњење) менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије. Такође, важан ниво научног циља био је и откриће, научно објашњење и предвиђање узајамних релација између постојећих цивилних спортских манифестација и војних спортских манифестација и степена доприноса менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије.

Остваривањем научних циљева докторске дисертације дат је значајан допринос унапређењу теорије менаџмента одрживог развоја, цивилно-војне сарадње, менаџмента у спорту и праксе успешног пројектовања и руковођења спортским мисијама и вредновању њиховог учинка у оквирима одрживог развоја, као и унапређењу теорије и праксе управљања, груписања, класификације и типологизације спортских догађаја који доприносе побољшању, бољем разумевању и примени одрживог развоја.

Посебну научну вредност истраживања у овој докторској дисертацији представља формирање примењивог модела менаџмента спорта у Војсци Србије који доприноси одрживом развоју Републике Србије.

2.3. Друштвени циљеви докторске дисертације

Основни друштвени циљ израде докторске дисертације кандидата био је да се на основу резултата истраживања утиче на теоријско и искуствено знање о менаџменту одрживог развоја на примеру спорта у Војсци, као и да се укаже на неопходност комплексног и свеобухватног теоријског али и практичног истраживања. Синтезом емпиријских чињеница створена је основа за теоријско уопштавање цивилних и војних спортских активности и делатности.

С обзиром на уочене недостатке у досадашњој тематизацији проблема и предмета истраживања, било је неопходно у докторској дисертацији заузети холистички приступ у истраживању менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци. Такав приступ подразумевао је интегративно проучавање које је обухватило све димензије ове комплексне појаве.

Узимајући у обзир фрагменталност досадашњих истраживања, недовољну развијеност теоријског оквира и непостојање јасно дефинисаних основних појмова, кандидат се усредсредило на исцрпну дескрипцију и класификацију манифестних облика те појаве са аспекта економских, организационих, друштвених и безбедносних наука у циљу синтетизовања полазне грађе за будуће теоријске и емпиријске радове који ће се бавити овом тематиком.

Намера кандидата је била да се интегришу тенденције у један оквир показујући тиме како се менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у Војсци помера изван војних граница на индивидуалну, друштвену и комерцијалну раван спроводећи основне постулате одрживог развоја.

Друштвени циљ истраживања, огледа се у томе што је кандидат у докторској дисертацији директно указао на посебне сегменте модела менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци, тиме што је:

- (1) Утврдио детаљне карактеристике и описао значај менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије, у односу на друге функције одрживог развоја и његовог места и улоге у одрживом развоју Републике Србије.
- (2) Понудио модел менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије, применом одговарајућих метода и поступака менаџмента догађаја, који може допринети повећању ефикасности процеса управљања великим спортским војним догађајима, а тиме и одрживим развојем Републике Србије.
- (3) Понудио дефиниције категоријалног појма одрживости спорта у Војсци, као специфичног поља цивилно-војне сарадње.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању (Објаснити да ли су хипотезе научно потврђене или оборене)

Хипотетички оквир истраживања у докторској дисертацији чине једна генерална (општа) хипотеза и четири посебне хипотезе.

3.1. Генерална (општа) хипотеза истраживања

Генерална (општа) хипотеза истраживања у овој докторској дисертацији гласи: „Примена савремених метода и техника менаџмента одрживог развоја на примеру војног спорта **доприноси** одрживом развоју Републике Србије и повећању ефикасности цивилно-војне сарадње“.

3.2. Посебне хипотезе истраживања

Посебна хипотеза (Х-1): „Менаџмент одрживог развоја на примеру спортских манифестација као сегменту Стратегије одрживог развоја Републике Србије кроз друштвено-културна обележја **доприноси** одрживости спорта у Војсци“.

Индикатори:

- Искази из Стратегије одрживог развоја Републике Србије о друштвено-културним

обележјима спорта;

- Статистички подаци о одрживости спорта у Војсци и његовом утицају на спречавањ социјалне изолације, развијања колективног идентитета и развијања мултикултуралности.

Посебна хипотеза (Х-2): „*Већи ниво цивилно-војних спортских активности на спортским манифестацијама, доприноси одрживом развоју Републике Србије*“.

Индикатори:

- Статистички подаци о броју спортских такмичења и спортских манифестација у оквиру цивилно-војне сарадње;
- Статистички подаци о сарадња између ВС и цивилних структура у области спорта;
- Статистички подаци о коришћењу материјалних ресурса за реализацију спортских манифестација;
- Статистички подаци о учешћу спортиста ВС на домаћим цивилним спортским манифестацијама;
- Искази у прилозима медија о доприносу спортских манифестација угледу и поверењу у Војску Србије.

Посебна хипотеза (Х-3): „*Веза са CISM и органима цивилно-војне сарадње Војске Србије представља подршку менаџменту одрживог развоја на примеру спорта у Војсци*“.

Индикатори:

- Подаци о бенефитима чланства Војске Србије при CISM
- Подаци о везама Војске Србије са CISM и органима цивилно-војне сарадње Војске Србије представља подршку менаџменту одрживог развоја на примеру спорта у Војсци.

Посебна хипотеза (Х-4): „*Менаџмент цивилно-војних спортских манифестација доприноси повећању квалитета самог такмичења и у многоме приближава Војску цивилном друштву*“.

Индикатори:

- Статистички подаци о заједничким цивилно-војним и спортским манифестацијама;
- Подаци о угледу Војске Србије стечаном учешћем на цивилно-војним спортским манифестацијама;

4. Кратак опис садржаја

Садржај докторске дисертације кандидат је рашчланио на пет логичких и међусобно повезаних делова:

Први део докторске дисертације обухватао је добро разрађен теоријско-методолошки приступ истраживању с тежиштем на формулацији предмета истраживања, одређењу

Истраживањем су решавана питања везана за дефинисање, класификовање и карактеристике менаџмента одрживог развоја, цивилно-војне сарадње, одрживости спорта у Војсци (војног спорта и спортских војних манифестација), менаџмента спортских догађаја, специфичности великих спортских војних манифестација у односу на друге велике спортске манифестација и, као кључно, проблем изналажења ефикасног модела менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије и његовом практичном експликацијом на примеру 25. Летње Универзијаде, 55. Светског војног првенства у кросу и 7. CISM Фудсал купа за мир.

Резултати истраживања изнети у овој докторској дисертацији показали су да Војска као елемент сигурности и одржавања мира у многоструком утиче на одрживи развој и то тако што одрживог развоја нема без мира, а мира без одрживог развоја.

Кандидат је на научно коректан начин разрадио теоријско-методолошки приступ истраживања предметне теме. Предмет истраживања ове докторске дисертације обухватио је менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у Војсци. Истраживање је указало на потребу управљања спортом у Војсци кроз призму одрживог развоја као неопходан процес синергетског деловања. Управљање спортом у Војсци са једног вишег нивоа као што је менаџмент одрживог развоја, значи изградњу и одржавање мира за шта је неопходно поверење између цивилног становништва и војних снага, а све у функцији развоја земље кроз израду модела који на квалитетан начин задовољава друштвено-економске потребе и интересе грађана. Истовремено уклања или знатно смањује утицаје који прете или штете културолошким разликама, животној средини и природним ресурсима. Кандидат је на аргументован начин указао на то да су категоријални појмови, као што су менаџмент одрживог развоја, одрживи развој, спортски менаџмент, спорт, спортски догађаји и војни спорт комплексни појмови сами по себи и да је њихово увезивање у оквиру теме докторске дисертације могуће управљати једино поседовањем емпиријског и искуственог сазнања у наведеним областима.

Објашњавање менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије започето је појмовним одређењем цивилно-војне сарадње. По мишљењу кандидата то је веза која повезује појмове из наслова докторске дисертације. У овом делу докторске дисертације аутор је објаснио имплицирање одрживог развоја по сегментима на спорт у Војсци Србије као и предлоге и потребе његовог већег примењивања. Такође је учинио научно вредан покушај да се применом одрживог развоја на примеру спорта прикаже непосредна одрживост спорта у Војсци Србије, како до сада то нико није учинио у докторским дисертацијама и другим научним радовима. Систематски је извршена евалуација спорта и његовог доприноса одрживом развоју. Карактеристике студије случаја цивилно-војне сарадње кроз конкретан спортски догађај (25. Летња Универзијада 2009) употпунила је сагледавање принципа одрживог развоја и одрживости заједничке организације и реализације великих светских спортских манифестација.

На научно коректан начин аутор је приказао резултате емпиријског истраживања у којима је применом општенаучне статистичке методе и њених техника, инструмената и поступака, првенствено факторске анализе, открио скривене латентне факторе одрживости спорта у Војсци Србије. Свођењем целокупног броја варијабли на мањи број фактора, добијено је осам латентних фактора са 64% обухваћеног варијабилитета. У циљу потврђивања опште хипотезе која претпоставља да примена савремених метода и техника менаџмента одрживог развоја на примеру војног спорта доприноси одрживом развоју Републике Србије и повећању ефикасности цивилно-војне сарадње, а према добијеним

проблема истраживања, досадашњих истраживања, дефинисању основних појмова, циљева, хипотеза и научно-методолошког оквира израде докторске дисертације.

Други део докторске дисертације посвећен је био потпунијем теоријском оквиру истраживања са тежиштем на дефинисању појмова у вези са цивилно-војном сарадњом, одрживом развоју, одрживом развоју на примеру спорта у Војсци Србије као и на карактеристикама студије случаја цивилно-војне сарадње кроз спортске догађаје, који у постојећој теорији нису на адекватан начин дефинисани.

Трећи део докторске дисертације обухвата анализу и интерпретацију резултата истраживања. Анализа резултата истраживања је базирана на менаџменту одрживог развоја кроз спорт у Војсци Србије на националном и међународном нивоу од 2003. године до 2015. године са акцентом на три кључна спортска догађаја међународног карактера од којих је један кориштен за примену модела менаџмента одрживог развоја кроз спорт у Војсци.

Четврти део докторске дисертације односи се на допринос даљим научним истраживањима кроз уклапање у постојећи теоријско-методолошки оквир одрживог развоја, спортско-научних и цивилно-војних теорија и истраживачких метода. Резултати истраживања везани за менаџмент одрживог развоја, цивилно-војну сарадњу и одрживост војног спорта кроз чланство при CISM, њихову повезаност, сличности и разлике у односу на друге области одрживог развоја и спорта, приближили су спорт у Војсци, као важан и специфичан део спорта уопште, научној и стручној јавности, Војној и и изван војној организацији.

Пети део докторске дисертације обухвата закључна разматрања у којем су дати синтетички закључци по главама дисертације.

5. Остварени резултати и научни допринос

(Конкретно навести допринос научној, стручној или уметничкој области)

5.1. Остварени резултати истраживања у докторској дисертацији

Теоријско-емпиријски материјал презентован у овој докторској дисертацији потврдио је сву сложеност истраживања менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије.

У уводном теоријско-методолошком приступу истраживања менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије, кандидат је с правом указао на све израженију вишедимензионалност и интердисциплинарност одрживог развоја и спорта који захтевају значајно веће фондове научних и стручних чињеница и информација него раније, што намеће потребу континуираног научног праћења и изучавања различитих области друштва и њиховог доприноса одрживом развоју.

То се посебно односи на економски, друштвени, социјални, здравствени и еколошки аспект, али и остале њихове најконкретније изражаје преко којих се одражава сама суштина одрживости. Отуда, аутор справом закључује да такав значај менаџмента одрживог развоја и спорта захтева сложен процес планирања, припремања и „производње“ у условима све развијенијих цивилно-војних односа, као и да услед глобализације пословања, економских криза, прављења разних савеза и оштре конкуренције на светском тржишту догађаја, расту потребе за успешним управљањем одрживим развојем и спортом кроз цивилно-војну сарадњу, што се постиже путем стваралачке примене свих функција савременог менаџмента и принципа одрживости.

результатима, констатовано је да је генерална (општа) хипотеза у потпуности потврђена. Након ротације главних компонената у варимакс положај добијени су склоп и структура предикторских варијабли које потврђују стварни менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у ВС, које се поуздано могу интерпретирати у складу са досадашњом праксом и искуствима. На основу дефинисаних фактора створена је глобална слика о менаџменту одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије. Смањивањем 31 варијабле на осам главних фактора који покривају већи део варијација, добијени су подаци који су употребљени за додатну статистичку анализу у односу на то из које су земље учесници, ког су образовања и ког статуса у организацији спортског догађаја.

На целовит и научно прихватљив начин кандидат је изнео допринос рада даљим научним истраживањима, описао и научно објаснио менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије који регулише и операционално одређује одрживи развој. Овакав допринос проширењу спознаје о одрживом развоју и спорту у Војсци може допринети даљим истраживачким напорима за теоријско и методолошко фундаирање менаџмента одрживог развоја.

Поред тога, кандидат је на аргументован начин доказао теоријска разматрања о могућностима примене савремених метода и техника менаџмента одрживог развоја у војном спорту и извођење једног комбинованог општег модела менаџмента одрживог развоја спортских манифестација које могу бити подстицај за даља научна интересовања у области менаџмента догађаја, чиме је овај рад оригиналан продукт кандидата.

5.2. Научни и друштвени допринос докторске дисертације

Научни допринос ове докторске дисертације у теоријском погледу, пре свега се односи на истраживање које се уклапа у постојећи теоријско-методолошки оквир одрживог развоја, спортско-научних и цивилно-војних теорија и истраживачких метода. Резултати истраживања везани за менаџмент одрживог развоја, цивилно-војну сарадњу и одрживост војног спорта кроз чланство при CISM, њихову повезаност, сличности и разлике у односу на друге области одрживог развоја и спорта, приближиће спорт у Војсци, као важан и специфичан део спорта уопште, научној и стручној јавности у Војсци и изван војне организације. Овакав допринос проширењу спознаје о одрживом развоју и спорту у Војсци може допринети даљим истраживачким напорима за теоријско и методолошко фундаирање менаџмента одрживог развоја.

Поред тога, теоријска разматрања о могућностима примене савремених метода и техника менаџмента одрживог развоја у војном спорту и извођење једног комбинованог општег модела менаџмента одрживог развоја спортских манифестација могу бити подстицај за даља научна истраживања области менаџмента догађаја.

Друштвени допринос резултата истраживања у овој докторској дисертацији изражен је у понуђеном моделу менаџмента одрживог развоја кроз спорт у Војсци на примерима 25. Летње Универзијаде, 55. Светског војног првенства у кросу и 7. CISM фудбал купа за мир, који су од званичника светских цивилних и војних спортских организација оцењени као успешни спортски догађаји.

Понуђени модел који је произашао из резултата истраживања у овој докторској дисертацији, може послужити управљачким структурама у цивилном и војном спорту као мотив и разлог за изналажење сличних и бољих решења у припреми и извођењу спортских манифестација уз помоћ научних сазнања, у условима динамичних промена у области одбране и организовања оружаних снага, с једне и јаке конкуренције на тржишту спорта, с

друге стране. Такође, предметно истраживање у области спорта у Војсци може допринети даљим, аналогним истраживањима у области менаџмента одрживог развоја и цивилно-војне сарадње уопште.

Према мишљењу аутора дисертације, иако је овим истраживањем обухваћен део менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци, оно може да буде од користи комплекснијим лонгитудиналним истраживањима, која би захватила више аспеката, што би омогућило реалније сагледавање научних чињеница, теорије и законитости у области одрживог развоја и спорта у Војсци. На такав начин конкретно се доприноси теоријској и језичкој терминолошкој изграђености, предметној и методолошкој одређености менаџмента одрживог развоја на примеру спорта у Војсци, као посебној области одрживог развоја, спорта и наука о спорту.

Из целине резултата истраживања у докторској дисертацији, кандидат извлачи научно коректан закључак да у јачању друштвене свести, промоцији неформалног образовања о спорту, организацији конференција, семинара и стручног оспособљавања на тему спорта, кампања о спортским активностима едукативног карактера, Војска Србије може имати активну улогу у формирању јаче институционалне структуре како би се омогућила пуна интеграција питања спорта, здравља и животне средине на свим нивоима доношења одлука чиме су у целини потврђене генерална (општа) и све четири посебне хипотезе истраживања.

Посебан научни допринос ове докторске дисертације огледа се у изналажењу научно коректног модела примене менаџмента одрживог развоја у спортским манифестацијама у Војсци Србије, као и у провери и усавршавању примењених метода, техника и инструмената у истраживању одрживости спорта у Војсци Србије.

6. Закључак

(Навести да је докторска дисертација/уметнички пројекат урађена у свему према одобреној пријави, да је оригинално и самостално научно или уметничко дело и да су се стекли услови за његову јавну одбрану)

- 1) Докторска дисертација под називом: „Менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије“ кандидата мр Дубравка Марића урађена је у складу са одлуком о одобравању израде дисертације. Кандидат је тему обрадио на 195 страна, при чему 166 страна чини излагање о проблему и предмету истраживања.
- 2) Тема је сложена и мултидисциплинарна и припада научним областима менаџмента, одрживог развоја, спорта, цивилно-војне сарадње, социологије, економије, безбедности, заштите животне средине, а има додирних тачака са војним наукама и менаџментом догађаја. Због њене наглашене сложености, она је у теоријско-емпиријском смислу била недовољно научно обрађена, а недостајао јој је и адекватно дефинисан категоријално појмовни систем.
- 3) Тема докторске дисертације је веома актуелна и све више ће добијати на актуелности. Теоријска разрада предмета дисертације захтевала је прожимање битних теоријских ставова и искустава актуелне праксе и њихово смислено и аргументовано исказивање као сазнајне, научно и практично применљиве целине.
- 4) Дисертација је писана коректним језиком науке, јединственим и јасним стилем уз мање тешкоће које су неизбежни пратилац младих истраживача.

- 5) Одабрана литература и извори су примерени потребама рада како по квалитету садржаја, тако и по обиму. Коришћени извори дали су довољну основу за битна закључивања о проблему и предмету истраживања, као и за доказивање постављених хипотеза. Изворе и литературу кандидат је правилно и вешто користио, што се види из чињенице да је постављене хипотезе потврдио.
- 6) Комисија за оцену завршног рада докторске дисертације, је на основу свега изложеног закључила да је докторска дисертација под називом: „Менаџмент одрживог развоја на примеру спорта у Војсци Србије“ оригинално и самостално научно дело кандидата мр Дубравка Марића и да садржи наведене научне доприносе, те предлаже наставно-научном већу Факултета за менаџмент, Џон Незбит универзитета у Београду да донесе следећу,

ОДЛУКУ

1. Констатује се да је приложена докторска дисертација подобна за јавну одбрану.
2. Кандидат мр Дубравко Марић ће обавити јавну одбрану докторске дисертације пред комисијом у саставу у којем је обављено утврђивање њене подобности за јавну одбрану, по прописаној академској процедури.

Место и датум:

У Зајечару, 12. 05. 2016.

Чланови Комисије за оцену докторске дисертације:

1. Проф. др ~~Џејн Паунковић~~, ФМЗ, ментор

2. Проф. др Драган Михајловић, ФМЗ, члан

3. Проф. др Бранко Бошковић, Висока спортска и здравствена школа, члан

4. Проф. др Неђо Даниловић, ФПЈУБ, члан

5. Проф. др Зоран Јефтић, ФБ УБД, члан

